УДК 658.5.01

О.В. Редкін, к.т.н., доцент,
О.Ю. Улько, студентка гр. 302-ЕП
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

РАЦІОНАЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ПРИСКОРЕНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ УКРАЇНИ

Для прискореного розвитку підприємства доцільно використати інноваційні нововведення. Збільшення кількості інноваційних підприємств, нарощування науково-технічного потенціалу, формування виробничої, інноваційної та соціальної інфраструктури, підтримка з боку держави активної підприємницької діяльності, стимулювання розвитку науки і технологій сприяють створенню різних організаційних форм інноваційних структур. До організаційних форм співробітництва науки і виробництва належать науково-технічні центри (НТЦ), інноваційні бізнес-інкубатори, технопарки, технополіси тощо.

Для того, щоб обрати найбільш раціональну та ефективну форму організації інноваційної діяльності, необхідно розуміти, що представляє собою те чи інше підприємство інноваційного типу.

Одною з найбільш ефективних форм реалізації інноваційно-високотехнологічного прискореного розвитку як діючих підприємств так і процесів створення та освоєння випуску інноваційної продукції є розроблення та реалізація «під ключ» інноваційних проектів. Для цього потребується створення творчих тимчасових організаційних структур, таких як: команда або офіс проекту, творчих колективів (бригад) виконавців проекту, організація венчурного бізнесу і фірм тощо.

Венчурні фірми – переважно малі підприємства в прогресивних із технологічного погляду галузях економіки, що спеціалізуються у сферах наукових досліджень, розробок, створення і впровадження інновацій, пов’язаних із підвищеним ризиком . Вони сприяють підвищенню науково-технічного рівня виробництва, динамічності усього господарського комплексу, ефективному використанню праці фахівців високої кваліфікації, розвитку їх творчого потенціалу. Ці фірми є генераторами принципово нових ідей, на основі яких відбуваються потужні науково-технічні зрушення.

Найбільш ефективною організаційно-економічною формою інтеграції науки і виробництва в усьому світі, як і в Україні, за останні роки стали територіально-виробничі та наукові комплекси – технопарки, фінансово-промислові і виробничі групи і технополіси.

Технопарк − це територіальний міжгалузевий науково-технічний комплекс юридично та економічно самостійних, функціонально

об’єднаних навколо великого центру наукових, проектно-конструкторських, технологічних, освітніх, фінансових, інформаційних та інших закладів і промислових підприємств зі спільним використанням земельної ділянки та інфраструктури, діяльність яких скоординована в межах єдиного інноваційного процесу. Основна сутність подібних організаційних структур - створення особливої інфраструктури, у тому числі інкубаторів інноваційного бізнесу, консалтингових, інформаційних, сервісних та інших фірм, що забезпечує зв’язок наукового центру та бізнесу.

Бізнес-інкубатор − це організаційна структура, метою якої є формування сприятливих умов для стартового розвитку малих підприємств через надання їм певних послуг і ресурсів. Основними цілями створення бізнес-інкубаторів є: створення нових фірм, а точніше − допомога підприємцям-початківцям; управлінські консультації з ведення бізнесу; навчальні (тренінги, курси перепідготовки, навчання за програмою загального менеджменту й інших економічних дисциплін, необхідних для ведення бізнесу); надання спеціальних послуг (транспорт, обіди тощо) та проведення дослідних робіт.

Зараз найбільш прогресивною формою організації поміж інноваційних структур вважається технополіс, основна мета якого – формування науково-виробничого середовища цілого міста для ефективного розвитку науково-технічних та інших інноваційних розробок. Крім того навколо цього середовища утворюється потужна соціально-побутова сфера, яка допомагає людям отримати достатні блага для повноцінного життя у такому полісі. Тобто відбувається повноцінний процес містобудування.

Технополіс – об’єднання наукових, інноваційних, науково-технічних парків і бізнес-інкубаторів на певній території з метою надання потужного імпульсу економічному розвитку регіону або державі тощо. У технополісах розробляються і реалізуються нові ідеї у вигляді наукоємної комерційної продукції та високих технологій, конкурентних на світових ринках.

Отже, особливістю нинішнього етапу розвитку науково-технічного прогресу є використання різноманітних внутрішньо-фірмових та міжфірмових організаційних форм інноваційної діяльності на державному, регіональному, галузевому, корпоративному рівнях. Це сприяє прискоренню інноваційних процесів, більш швидкому опануванню суспільством результатів інноваційної діяльності та комерційному успіхові всіх учасників міждержавної чи міжфірмової кооперації. Тому українським підприємствам, органам влади і бізнесу слід якомога швидше залучити й успішно використати зазначений вище позитивний досвід прискореного розвитку передових країн і компаній світу.